

XLVI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Afgørelsen af forskellige Gældsforpligtelser til
Statskassen ved Affindelsessummer.

(Afgiven af Folketingets Finansudvalg den 13. Marts 1906.)

Den Støtte af Statskassen, som Lovgivningsmagten har anset det for rimeligt og forsvarligt at yde til Foranstaltninger af mere lokal Interesse, saasom Havne- eller Broanlæg, Mergelbaner o. l., er i de senere Aar bleven ydet som et direkte Tilskud til de paagældende Foretagender. Saadanne Tilskud ere som Regel ydede under Forudsætning af, at de private Personer og Kommuner, der nærmest vare interesserede, paatog sig at udrede Halvdelen af Omkostningerne, hvorefter Staten ydede den anden Halvdel. Tidligere blev Statens Støtte derimod sædvanligvis ydet i Form af Laan paa forholdsvis billige Vilkaar saaledes, at disse enten for bestandig eller i et vist Aaremaal vare rentefri, og at der, enten straks eller efter nogle Aars Forløb, betaltes nærmere fastsatte Afdrag paa Laanene i halvaarlige Terminer, indtil Gælden var betalt.

Naar man efterhaanden fra at yde Laan paa billige Vilkaar gik over til at bevilge direkte Tilskud til Havneanlæg m. m., var det ud fra den Erfaring, at der let kom Vanskeligheder med Hensyn til

Opfyldelsen af de ved Laanenes Stiftelse fastsatte Rente- og Afdragsbestemmelser. Dette gjaldt navnlig og først og fremmest de Laan, der vare ydede mod Prioritet i den Indtægt, en ved Hjælp af Laanet anlagt Havn havde. Ved Forhandlingerne i Folketinget om Tillægsbevillingsloven i Samlingen 1899—1900 blev det fastslaaet, at Bestemmelserne i de paagældende Obligationer om, at Debitor er pligtig til „forlods af Havneindtægterne og for saa vidt disse tilstrække“ at udrede det fastsatte Afdrag — eventuelt Renterne — af Laanet, skulde forstaas saaledes, at først efter at sædvanlig Vedligeholdelse var afholdt af Indtægterne, kunde Statskassen gøre sine Krav gældende. Det vil da let ses, at der ofte kom Perioder, hvor der enten slet ikke eller kun i utilstrækkelig Grad kunde faas Dækning for de obligationsmæssige Ydelser.

For en Del af de Laan, om hvis Afvikling her er Tale, er der ganske vist desuden ydet Garanti af den paagældende Kommunekasse, men i de Tilfælde, hvor Garantien er bleven effektiv, har det vist sig, at Kommunerne have krympet sig ved